Høgskolen i Telemark
Avdeling for allmenne fag

EKSAMEN

I

824 Internasjonal økonomi

13. 12. 2003

Tid: 4 timer (09.00 - 13.00)

Målform: Bokmål og nynorsk

Sidetall: 3 (inkludert denne forsiden)

Hjelpemiddel: Kalkulator uten minne eller med tømt minne

Merknader: Ingen

Vedlegg: Ingen

Bokmål

Oppgave 1 (30 %)

a) Forklar følgende begreper:
- arbeidsproduktivitet
- komparative fortrinn
- næringsklynger

b) Hva menes med såkalt åpen renteparitet? Bruk denne pariteten til å forklare sammenhengen mellom valutakurs og renter ved henholdsvis: i) flytende valutakurs, ii) helt troverdig fast kurs, og iii) valuta som eventuelt kan devalueres/revalueres.

Oppgave 2 (40 %)

Gå ut fra at innenlands etterspørsel etter et gode er gitt ved $Y = 100 - p$, mens tilbudt mengde fra produsenter innenlands er gitt ved $X = 4p$, der p er produktpris.

a) Vis at prisen er 20 og omsatt mengde er 80 ved autarkilikevekt i det aktuelle markedet.

b) Anta at det åpnes for fri internasjonal handel til en gitt verdensmarkedspris lik 50 for det aktuelle godet. Bestem virkningene på innenlands produksjon og forbruk og eksport/import.

c) Bruk partiell markedsanalyse til å beregne den samfunnsøkonomiske gevinsten av å åpne for fri handel i det aktuelle markedet. Illustrer i et diagram.

d) Hva vil du si om bytteforholdet mellom det aktuelle godet og andre goder, før og etter at det er åpnet for internasjonal handel? Angi i denne sammenheng mulige mangler/feilkilder ved partielle markedsanalyser av internasjonal handel.

e) Tenk deg at de nasjonale produsentene i det aktuelle markedet slår seg sammen og opererer ut fra hva som gir dem størst mulig samlet fortjeneste. Bestem tilpasningen i følgende to tilfelle:

i) Fortsatt fri handel til verdensmarkedspris lik 50.

ii) Produsentene innenlands har full kontroll med eksport/import av godet og kan prisdiskriminere mellom salg innenlands og utenlands.

Oppgave 3 (30 %)

a) Forklar hvordan stordriftsfordeler kan gi opphav til markedskonsentrasjon (naturlig fåtall/monopol), særlig når markedene er små.

b) Hva menes med monopolistisk konkurranse? Forklar og illustrer tilpasningen til en representativ (typisk) bedrift i en slik markedsform på lang sikt.

c) Gjør rede for hvordan kombinasjonen av stordriftsfordeler og monopolistisk konkurranse kan forklare arbeidsdeling og handelsgevinster selv om land er like med hensyn til ressurser og teknologi.

Nynorsk

Oppgåve 1 (30 %)

a) Forklar følgjande omgrep:
- arbeidsproduktivitet
- komparative føretrinn
- næringsklynger

b) Kva meinas med såkalla open renteparitet? Bruk denne pariteten til å forklare samanhengen mellom valutakurs og renter ved respektive: i) flytende valutakurs, ii) helt truverdig fast kurs, og iii) valuta som eventuelt kan devalueras/revalueras.

Oppgåve 2 (40 %)

Gå ut frå at innanlands etterspørsel etter et gode er gitt ved $Y = 100 - p$, mens tilbodet frå produsentar innanlands er gitt ved $X = 4p$, der p er produktpris.

a) Vis at prisen er 20 og omsatt mengde er 80 ved autarkilikevekt i den aktuelle marknaden.

b) Gå ut frå at det opnas for fri internasjonal handel til ein gitt verdsmarknadspris lik 50 for det aktuelle godet. Finn verknadene på innanlands produksjon og forbruk og eksport/import.

c) Bruk partiell marknadsanalyse til å rekne ut den samfunnsøkonomiske gevinsten av å opne for fri handel i den aktuelle marknaden. Illustrer i eit diagram.

d) Kva vil du seie om bytteforholdet mellom det aktuelle godet og andre gode, før og etter at det er opna for internasjonal handel? Angi i denne samanheng mulige manglar/feilkjelder ved partielle marknadsanalysar av internasjonal handel.

e) Tenk deg at de nasjonale produsentane i det aktuelle marknaden slår seg saman og opererer ut frå kva som gir dei størst mulig samla forteneste. Finn tilpassinga i følgjande to døme:

i) Framleis fri handel til verdsmarknadspris lik 50.

ii) Produsentane innanlands har full kontroll med eksport/import av godet og kan prisdiskriminere mellom sal innanlands og utanlands.

Oppgåve 3 (30 %)

a) Forklar korleis stordriftsfordelar kan gi opphav til marknadskonsentrasjon (naturlig fåtal/monopol), særlig når marknadene er små.

b) Kva meinas med monopolistisk konkurranse? Forklar og illustrer tilpassinga til ein representativ (typisk) bedrift i ein slik marknadsform på lang sikt.

c) Gjer greie for korleis kombinasjonen av stordriftsfordelar og monopolistisk konkurranse kan forklare arbeidsdeling og handelsgevinstar sjølv om land er like med omsyn til ressursar og teknologi.